

PRETTIGE
FEESTDAGEN

WERK EN
VAKMANSCHAP

Winter

Winter en dus barre tijden? De gevoelstemperatuur ligt in ieder geval onder nul. Het kwik op de beurzen daalt wereldwijd. De Arabische lente stokt. Europa lijdt onder zwakke staten en dito politici. Onze eigen economische barometer staat nu ook op slecht weer. Talloze onheilsprefeten, instituten en instanties kondigen noodweer aan: de groei van de economie valt stil, de werkloosheid stijgt, technieklokken lopen leeg, nijpend tekort aan vaklieden dreigt, de weerstand tegen het VMBO wordt met de paplepel ingegoten, het technisch onderwijs is vermolmd, de pensioenen uitgehold, onze kinderen krijgen het slechter. De noodklokken en alarmbellen dreigen zo de liefelijke Kerstklokjes te gaan overstemmen. Maar bar? Winter is ook serene rust. Knisperende kraakheldere luchten en fonkelende sterrennachten. Weidse vergezichten. Men kan zich wapenen, denk aan de Krekkel en de Mier. Warme kleding. Niet over één nacht ijs gaan. Door de bomen het bos weer kunnen zien. Bovendien, volgens het Sociaal en Cultureel Planbureau ging het hier nog nooit zo goed. Nederland is vergeleken met andere landen een steenrijk paradijs. En, het gaat hier tenslotte om Werk en Vakmanschap, structureel noodlijdende branches zouden wel eens de bron kunnen zijn voor de technici van de toekomst. Laten we in deze ongewisse tijden een mooie gedachte van Oscar Wilde voor ogen houden en dan komt de nieuwe lente ook weer vanzelf: "Met de winter komt de wijsheid".

Arend Segaar, voorzitter
Coöperatie Werk en Vakmanschap

WERK EN
VAKMANSCHAP

Inhouse vestiging versterkt samenwerking

Met de opening van een vestiging van Werk en Vakmanschap begin 2012 op KEI, de bedrijfsschool van Joulz in Rotterdam, onderstrepen Joulz en Werk en Vakmanschap het belang van hun onderlinge samenwerking. "Wij hopen hiermee synergievoordelen te behalen die zowel Joulz, Werk en Vakmanschap als onze leerlingen ten goede komen."

Danny Ouwendijk, manager KEI (Kenniss en Ervaringsinstituut) en Henry Steffens, regiomanager bij Werk en Vakmanschap, zijn ronduit enthousiast over deze nieuwe stap in hun jarenlange relatie. "Wij werken inmiddels al ruim tien jaar samen. Werk en Vakmanschap geeft invulling aan onze wervingsbehoefte en werft jaarlijks tientallen leerling-monteurs. Dat doen ze goed; van alle mensen die via Werk en Vakmanschap binnen komen, krijgt circa 70% een vast contract. Met de opening van een vestiging op KEI halen we de banden nog verder aan. Korte lijnen, persoonlijk contact, meer herkenbaarheid; alle betrokkenen profiteren hiervan", aldus Danny.

Vervanging én uitbreiding

Joulz biedt een compleet pakket van advies en engineering tot ontwerp, aanleg en beheer van energie-infrastructuren (kabel- en leidingnetten). Het bedrijf is actief voor netbeheerders en marktpartijen in de segmenten overheid, industrie, vastgoed en tuinbouw. "Momenteel zijn er circa 2500 fte's bij ons in dienst. De meeste mensen zijn werkzaam in de uitvoering en de werkvoorbereiding. Met het oog op de te verwachten vervangings- én uitbreidingsvraag, zetten wij sterk in op de instroom van leerlingen en zij-instromers. Voordat deze nieuwe mensen zelfstandig aan de slag gaan, hebben zij een gedegen opleiding en vooral ook enige jaren ervaring nodig."

Zelf opleiden

Met het oog op het verdwijnen van verschillende technische opleidingen heeft Joulz het opleiden in eigen hand

Henry Steffens (l) en Danny Ouwendijk (r)

genomen. KEI speelt daarbij een belangrijke rol. "Wij leiden momenteel circa 240 leerlingen op. Daarnaast ontvangen wij jaarlijks ruim 9.000 cursisten. Hiervoor hebben wij 10 eigen vakdocenten in dienst. Daarnaast maken we veelvuldig gebruik van de kennis van ervaren werknemers uit de Joulz organisatie. We zien dat dit heel goed werkt; zowel de ervaren werknemer als de jonge leerling blijken veel belang te hechten aan deze manier van kennisoverdracht."

Toekomst

Danny verwacht dat de rol van Werk en Vakmanschap ook in de toekomst belangrijk blijft. "Zij beschikken over de juiste contacten en een breed netwerk van leerlingen. Zelf zo iets opbouwen vergt vreselijk veel capaciteit. En nogmaals, zij doen het goed. Met deze nieuwe constructie zijn we klaar voor de toekomst."

De succesvolle docent is coach

“Als je jongeren werkelijk wilt begrijpen en je ze hun mogelijkheden optimaal wil laten benutten, dan moet je je in ze verdiepen. Doe je dat niet en ga je verder op de manier zoals je zelf bent opgeleid, dan sla je de plank volledig mis.”

Herman Kruis

Aan het woord is de succesvolle oud-hockeycoach Herman Kruis. Momenteel is hij als directeur verbonden aan het Johan Cruyff College. Via dit college helpt hij jonge sporters hun talenten te ontwikkelen. Zijn betoog tijdens de

bijeenkomst op 16 november 2011 van Werk en Vakmanschap sloot naadloos aan bij de inzichten van Jeroen Boschma. “Sinds de publicatie is het boek *Generatie Einstein* verplichte literatuur voor onze docenten.”

Coachen

Volgens Kruis is de verhouding meester-leerling niet meer van deze tijd. “Wil je jongeren hun talenten laten ontwikkelen, dan moet je je opstellen als coach. Dat betekent: de juiste vragen stellen, de jongeren zelf laten nadenken en verantwoordelijkheid geven. Ik zie dat veel middelbare scholen deze omslag niet kunnen of durven maken. Een doodzonde; zo gaan tal van talenten verloren.”

Action Type

Om zijn manier van coachen optimaal af te stemmen op de leerling, maakt Kruis gebruik van de methode Action Type. Deze indicator gaat uit van vier schalen: energierichting, informatie, beslissing en leefstijl. “Door leerlingen op deze manier individueel in kaart te brengen, leer je op welke manier je het beste naar boven kunt halen.” Kruis merkt op dat deze methode ook heel goed toepasbaar is op managementteams. “Het is in mijn ogen dé manier om te ontdekken en helder te maken waar talenten en competenties liggen en hoe je die kunt inzetten om doelen te bereiken.”

Generatie Einstein laat zich niet gek maken

Hoe krijg ik jongeren geïnteresseerd? Deze vraag stellen inmiddels tal van bedrijven en marketingexperts zich. Haast wanhopig want jongeren zijn eenvoudigweg niet meer te vangen met goed uitgekende reclamecampagnes en wervende teksten. “De generatie Einstein, geboren na 1988, is slimmer, sneller en socialer dan de jeugd ooit was. Alleen als je jezelf blijft, maak je enige kans te scoren.”

Jeroen Boschma is schrijver van het boek *Generatie Einstein*: slimmer, sneller en socialer. Dit boek leidde destijds tot een mediahype. Inmiddels is een herziene versie verschenen met de titel *Generatie Einstein 3.0*: slimmer, sneller en... volwassener. Tijdens de ledenbijeenkomst schudde hij zijn toehoorders wakker. “Jongeren prikken onmiddellijk door lege woorden en holle façades heen. Om jongeren te bereiken moet je verhaal eerlijk en authentiek zijn.”

Talentvolle mensen

Als voorbeeld noemde Boschma de ontwikkeling op scholen om de namen van studierichtingen hip en jong te maken. Een nutteloze bezigheid in de ogen van Boschma als het feitelijke studieprogramma en de wijze van lesgeven niet op de jeugd is ingericht. “In dat geval gaat het deurtje dicht en is de interesse weg.” Door hun sterk ontwikkelde rechterhersenhelft voelen jongeren intuïtief aan wat klopt. Zij laten zich niet verleiden door gespeelde interesse of geveinsde jeugdigheid. Zijn advies: “Hedendaagse jongeren zijn buitengewoon talentvol. Erken dat talent, laat ze in hun waarde en begeleid ze op weg in een open en gelijkwaardige verhouding.”

Jeroen Boschma

Regionaal verbindingen leggen

Als Coöperatie legt Werk en Vakmanschap verbindingen tussen technische bedrijven en sectoren. Doel is om gezamenlijk het tekort aan technici, nu en in de toekomst, op te vangen. Om bedrijven met elkaar in contact te laten treden organiseerden we het afgelopen jaar diverse regionale bijeenkomsten. Een inspirerende locatie als Burgers' Zoo, de Beekse Bergen en Neeltje Jans, uitdagende thema's en interessante sprekers zorgden voor een afwisselend programma. Centraal stond daarbij de uitwisseling van ervaringen. De reacties van bedrijven zijn zeer positief. De eerstvolgende relatiedag vindt plaats in het 1e kwartaal van 2012. Dan ontmoeten de vestigingen Groningen en Emmen hun relaties in dierenpark Emmen.

Wel leren, geen school

Recreatieparken, zorginstellingen, woningcorporaties en hotelketens; overal komt onderhoudswerk voor. Om hiervoor de juiste vakmensen op te leiden, ontstond drie jaar geleden in de provincie Friesland het initiatief Toolz. Via Toolz gaat een leerling direct aan de slag bij een bedrijf. Ondertussen wordt hij opgeleid tot servicemedewerker gebouwen. Een succesvol concept dat nu uitgebreid wordt met een BBL-variant.

Peter Talman is als docent en coach verbonden aan het Techno Lyceum in Heerenveen. Vanuit die functie is hij nauw betrokken bij Toolz. "Wij werken met een speciaal leerconcept. Ik noem

dat 'andersom leren'. Hierbij zijn de praktijkervaringen van de leerlingen het uitgangspunt. Daarmee komen ze binnen en gaan ze aan de slag. Dat werkt beter dan dat we de leerlingen vooraf

in de boeken laten duiken. Daar zien ze eenvoudigweg het nut niet van."

Praktijk zelf invullen

Toolz in de huidige vorm rekt de BOL-vereisten zo ver mogelijk op. Dat betekent in de praktijk dat de deelnemers 3 dagen per week werken en 2 dagen les volgen. "Overigens, we leiden de jongeren wel op maar vermijden alle termen en activiteiten die schools lijken. Leerlingen zijn collega's, de school is een werkplaats enzovoorts." De jongeren zijn voor een groot deel zelf verantwoordelijk voor hetgeen ze leren. De aangesloten bedrijven bieden hen de mogelijkheid om zich te bekwamen in de verschillende aspecten van het onderhoudsvak zoals timmeren, installatietechniek en elektro. Volgens Talman schuilt hierin ook het succes van de opleiding. "De opleiding bestaat pas sinds 2008. We zien dat werkgevers hieraan moeten wennen. Anderzijds signaleer ik dat allrounders steeds geliefder worden. 'Voor ieder klusje een busje' gaat steeds minder op."

BBL-variant

Na drie succesvolle jaren met een BOL-opleiding op niveau 2, is het tijd voor een BBL-variant waarbij de focus nog nadrukkelijker op de praktijk komt te liggen. Hierbij speelt Werk en Vakmanschap een voorname rol. Niet alleen komen de leerlingen in dienst bij Werk en Vakmanschap, ook zullen de consultants actief nieuwe bedrijven werven voor deelname in Toolz. In de ogen van Talman is dit voor bedrijven een uitgelezen kans. "Deze jongeren willen geen algemene stage maar hebben een duidelijke leervraag. Zij willen concreet iets leren. Bedrijven maken op deze manier kennis met tal van jongeren. Uit deze kweekvijver kunnen zij de beste kandidaten werven."

Peter Talman

Nieuwe Nationale Ledenraad

Het Aluminium Centrum in Houten vormde op 16 november 2011 het decor voor de verkiezing van de ledenraad van de Coöperatie. De buitengewone architectuur en vernieuwende technologie geven het gebouw een bijzonder karakter. Daarbij vervult het gebouw een voorbeeldfunctie op het gebied van innovatief, industrieel, flexibel en duurzaam bouwen. In deze inspirerende omgeving werden alle voorgedragen ledenraadsleden unaniem benoemd. De lidbedrijven

spraken impliciet het vertrouwen in de kandidaten en het bestuur uit door de bindende voordracht van het bestuur in z'n geheel in stand te laten. Aldus zijn voor in principe een periode van 3 jaar verkozen:

- De heer ing. F.P. Binnekamp, directeur, NV Holding Westland Infra
- De heer J.M.F. Boss, namens directie, Werner & Pfeleiderer – Haton B.V.
- De heer G.J. Broekman, head of human resources, URENCO Nederland B.V.
- De heer A.T.J. Elshout, manager railmaterieel, HTM Railmaterieel
- Mevrouw A. Harperink-Gerritse, HR business partner, Akzo Nobel Industrial Chemicals B.V.
- De heer P.A. Hertsensberg, algemeen directeur, Toyota Material Handling Nederland
- Mevrouw M.J. Konneman, P&O adviseur, Nedtrain Services
- De heer ing. D. Ouwendijk, hoofd interne bedrijfsvoering, Joulz B.V.
- De heer R. Turkenburg, productiemanager, NedTrain Fleet Services

Ambassadeur aan het woord

Anita Harperink, HR business partner bij Akzo Nobel in Hengelo, is tijdens de laatste Algemene Ledenvergadering gekozen als ledenraadslid. Haar doel voor de komende bestuursperiode is jongeren overtuigen van de kracht van techniek. "Er liggen prachtige loopbanen in het verschiet. Bovendien levert de techniek een onmisbare bijdrage aan onze moderne samenleving."

"Neem een bedrijf als het onze. Wij produceren zout. Dat lijkt op het eerste gezicht niet zo spannend. Terwijl zout van wezenlijk belang is voor de productie van onder andere medicijnen, kunststof en allerlei hightech apparatuur. Als je op die manier kijkt, ontdek je de waarde van een technisch bedrijf en haar medewerkers. Dat verhaal moeten we veel duidelijker vertellen."

Eerste uur

"Akzo Nobel is één van de oprichters van het samenwerkingsverband Werk en Vakmanschap. Ook mijn voorganger maakte

deel uit van het bestuur. Toen ik hiervoor benaderd werd, heb ik niet getwijfeld. Het doel om jongeren te enthousiasmeren voor de techniek is actueler dan ooit. Gelukkig lukt het ons bij Akzo Nobel nog steeds om technische talenten te werven maar het vergt meer tijd en inspanningen. Op de lange termijn voorzie ik knelpunten. Ons personeelsbestand is verouderd en dus hebben wij binnen nu en tien jaar tientallen jonge technici nodig."

Toekomst

"Ons verhaal is duidelijk. De techniek biedt uitstekende loopbaanmogelijkheden.

Anita Harperink

Bovendien sta je met een baan bij één van onze lidbedrijven midden in onze samenleving. Je levert daarmee een bijdrage aan je eigen toekomst en die van anderen."

'Geweldig om mensen te zien groeien'

Vijf jaar inmiddels werkt Jeroen Nieuwenhuis (36) bij Werk en Vakmanschap in Velp. En van verzadiging is wat hem betreft nog lang geen sprake. "Het werk is buitengewoon afwisselend. Bovendien heb ik de vrijheid om veel tijd en aandacht te besteden aan projecten, waaronder de jaarlijkse Tour de Technique; een groot evenement waarbij bijna 800 VMBO-leerlingen kennismaken met technische bedrijven in onze regio."

Na zijn HBO-opleiding Leisure management startte Jeroen bij een uitzendorganisatie. Circa vijf jaar geleden ruilde hij de vluchtige, losse contacten die hier inherent aan zijn, voor de langdurige relaties bij Werk en Vakmanschap. "Ik vind dat een belangrijk

onderdeel van ons werk; het investeren in langdurige relaties, zowel met onze lidbedrijven, onderwijsinstellingen als gedetacheerde medewerkers die voor ons aan de slag gaan. Je ziet dat ze in de loop der tijd groeien. Het is mooi om daar een actieve bijdrage aan te leveren."

Veelzijdig

De techniek was destijds nieuw voor hem. De kennismaking heeft hem ver-rast. "Ik ontdekte dat de techniek een heel veelzijdige sector is. Bovendien, de mensen die er werken, zijn razend enthousiast. Dat werkt aanstekelijk, ook op een niet-technicus zoals ik." Met dezelfde verwondering kijken jaarlijks honderden VMBO-leerlingen achter de deuren van bedrijven in en om Velp. Hiervoor maakt Jeroen deel uit van de werkgroep Tour de Technique. "Dat is echt een leuk onderdeel van mijn werk. Het is een hele klus om alles voor de leerlingen en de circa vijftig deelnemende bedrijven goed te regelen, maar de resultaten zijn ernaar. Leerlingen en hun ouders ontdekken techniek en zien dat hierin veel mogelijk is."

Jeroen Nieuwenhuis

Colofon

Uitgave

Coöperatie Werk en Vakmanschap
17e jaargang, nr. 4, december 2011

Redactie

Hanneke Hagens
Klaartje Hamerlinck
Caroline Houmes
Arend Segaar

Vormgeving

Ontverpia concept & vorm, Breda

Drukwerk

Drukkerij Altorffer, Roosendaal

Fotografie

Stijn Decorte
Pepijn van den Broeke
Levien Willemse

Oplage

4.000 exemplaren

Coöperatie Werk en Vakmanschap

Markt 41c, 4701 PB Roosendaal
Postbus 1542, 4700 BM Roosendaal
T 0165 - 52 46 85, F 0165 - 52 46 86
cooperatie@werkenvakmanschap.nl

Vestigingen en algemene informatie

www.werkenvakmanschap.nl